

היעוד של ישראל ותיקון העולם

הרב שלום יוסף דוד גוטסמן

גבעת זאב ירושלים – י' סיון התשפ"ב

RABBI SHALOM YOSEF DAVID GOTTESMAN

JERUSALEM - 9 JUNE 2022

ניתן להשיג את הספרים אצל
הרב יוסף דוד גוטסמן
ת.ד. 18623 ירושלים 9118502
02-5810151

www.cantorgottesman.com

cantorgottesman@gmail.com

מה זה תורה ומה זה תיקון ויעוד העולם?

1. השאלה שלנו היא: מה אנחנו מתכוונים במילה תורה? ואתם אומרים מה השאלה? מה יכול להיות תורה? 613 מצוות זה תורה, חמישה חומשי תורה! מה השאלה? זה ברור מאליו!

אתם צודקים אבל אני אסביר לכם מה השאלה שלי:

בגמרא במסכת מכות דף כד' עמוד א' נאמר: "דרש רבי שמלאי שש מאות ושלוש עשרה מצות נאמרו לו למשה שלש מאות וששים וחמש לאוין כמנין ימות החמה ומאתים וארבעים ושמונה עשה כנגד איבריו של אדם וכו'".

"בא דוד והעמידן על אחת עשרה דכתיב (תהלים טו, א) "מזמור לדוד ה' מי יגור באהלך מי ישכון בהר קדשך הולך תמים ופועל צדק ודובר אמת בלבבו לא רגל על לשונו לא עשה לרעהו רעה וחרפה לא נשא על קרובו נבזה בעיניו נמאס ואת יראי ה' יכבד נשבע להרע ולא ימיר, כספו לא נתן בנשך ושוחד על נקי לא לקח, עושה אלה לא ימוט לעולם וכו'".

בא עמוס והעמידן על אחת שנאמר (עמוס ה, ד) "כה אמר ה' לבית ישראל דרשוני וחיו" מתקיף לה רב נחמן בר יצחק אימא דרשוני בכל התורה כולה! אלא בא חבקוק והעמידן על אחת שנאמר (חבקוק ב, ד) "וצדיק באמונתו יחיה".

רש"י במקום כותב: "שבתחילה היו צדיקים והיו יכולים לקבל עול מצוות הרבה אבל דורות האחרונים לא היו צדיקים כל כך ואם באו לשמור כולן אין לך אדם שזוכה ובא דוד והעמידן וכו'.... כדי שיזכו אם יקיימו אחת עשרה מצוות הללו. וכן כל שאר דורות של מטה הולכין וממעטין אותו." עד שבא חבקוק והמידה על אחת!

אז עכשיו תגידו לי, מה זו התורה? 613 מצוות של משה רבינו? או המצווה האחת של חבקוק?

ואין פוסקים שמערערים על האמרה הזו של הנביא חבקוק, זו הלכה, כמו שהבאתי בספר הקודם שלי – "מצוה-אחת וצדיק באמונתו יחיה". ושם הבאתי כל הפוסקים המובאים בהלכה לעניין זה (נא להסתכל שם - כל הספרים שלי נמצאים באתר שלי ומוכנים חינם להורדה www.cantorgottesman.com) ומהם פוסקים כמו הרמ"א ז"ל בספר

"תורת העולה" חלק א' פרק טז'. בספר אדרת אליהו על דברים פרק יד' פסוק א'. שו"ת חתם סופר בחלק חושן משפט תשובה סא'. ספר נתיבות עולם למהר"ל מפראג א' נתיב האמונה פרק ב'. ספר תולדות יעקב יוסף להרב יעקב יוסף כ"ץ מפולנאה פרשת יתרו אות ו'. ועוד הרבה מקומות. עיין שם בספר שלי "מצוה אחת צדיק באמונתו יחיה" או במקורות עצמם.

2. מה זה תיקון וייעוד העולם שכל כך חשוב לה', שציווה לנו היהודים צאצאי אברהם אבינו לעשות בכל לבבנו, במקום כל אומות העולם?
 אנחנו יודעים שהיינו צריכים לרדת למצרים מאתיים ועשר שנים לתקן את הקלקול שעשרים הדורות הראשונים עשו. זה מובן. אבל עכשיו, אחרי המאתיים ועשר שנה, שתיקנו את הכול וקיבלנו את התורה מן השמים, מהו תיקון וייעוד העולם? הרי אמרנו שאפילו בתורה אנחנו לא יודעים בדיוק מה חייבים לעשות ומה לא חייבים לעשות?

3. אנחנו אור לגויים אז אתה יכול להגיד לי, מה אנחנו חייבים ללמד אותם, בתור תיקון העולם? אם זה רק שבע מצוות בני נוח? או שזה ללמד אותם איך לחיות, איך ה' רוצה שהם יחיו?

4. בניהול העולם בכלל יש הרבה בלבול, הדרך היותר מקובלת היום, היא דמוקרטיה, דמוקרטיה זאת אומרת שאנשים בוחרים את ראשי הממשלה והם הנבחרים ממונים על כל מה שנעשה במדינה הזו. אבל ידוע שראשי הממשלה הם הכי לא נאמנים שיש, וזה המקצוע הכי שקרני שיש בעולם. לפני הבחירות הם מבטיחים הבטחות מאוד מאוד משכנעות כדי לתפוס קולות, אבל ידוע שיום אחרי שקיבלו את המשרה, את רובן של ההבטחות ההן הם לא מקיימים.

אבל יותר גרוע מזה - עכשיו שהם במקום מובחר הם פתוחים לכל מיני השפעות ממוניות כגון שוחד של כל מי שרוצה משהו מהממשלה. וכבר אינם אמינים לעם שבחר אותם אלא הם אמינים למי שנותן להם הכי הרבה כסף.

וזה גם מובן, הם יגידו אנחנו עבדנו כל כך קשה כדי להגיע למקום הזה, אתה חושב שזה כדי לעשות את רצון העם? אני עבדתי קשה, תן לי להרוויח את העבודה שלי. הרי המשכורת היא לא מי יודע מה לאנשים האלה, מנהלי בנק ומנהלי חברות מרביכים משכורת פי עשר מי מה שהם מרוויחים לכן מובן שהם יחפשו דרכים אחרות להתעשר, ואז כל העניין של הדמוקרטיה זה צחוק אחד גדול שלא משרת את העם. וזה נכון גם לראשי ערים, וכן לראשי שכונות וכו' וכו'.

5. יש עוד דרך לנהל את המדינה – כמו שיש בכמה מדינות בעולם כמו אירן וכו', שנקראת תיאוקרטיה – זאת אומרת שהמדינה מנוהלת ע"י איש שאמור להיות רוחני ומנוהלת לפי הדת. גם בדרך זו בדרך כלל הממשלה מושחתת והרציחה גוברת, ומצפים מהעם לשמור על דקדוקי הדת אבל הממשלה עושה כל מה שעולה על רוחה ורוצחים, הורגים, וגונבים בשם הדת.

6. יש עוד דרך שנקראת דיקטטורה, דיקטטורה היא שליטה על המדינה דרך אדם אחד ששולט מדעת עצמו ומדת הזרועה ומחליט מה נראה לו טוב לעם. וגם בזה ידוע שהוא מתעשר על חשבון העם ועניי העם.

7. יש גם בכמה מדינות עדיין מלכים ובדרך כלל הבעיה היא אותה בעיה של דיקטטורה, שהמלך עושה כל מה שעולה על רוחו ומתעשר מהעוני של העם.

8. יש אומרים שיש עוד דרך, שלא צריכים בכלל ממשלה, שהממשלה רק הורסת, שהכלכלה עובדת יותר טוב בלי החוקים שהממשלה שמה עליה, והעם נהיה יותר שמח בלי הממשלה ובזה ידועה אמרת חז"ל שאמרו בפרקי אבות פרק ג' משנה ב': "רבי חנינא סגן הכהנים אומר, הוי מתפלל בשלומה של מלכות, שאלמלא מוראה, איש את רעהו חיים בלעו".

9. ואנחנו היהודים, משתוקקים למלך המשיח. ואיך מלך המשיח ימלוך על העם? האם זו לא דיקטטורה? האם זה לא כמו המלכים היחידים האחרים? אז מה הרווחנו? איך הוא ינהיג את העם? בטח הוא ינהיג את העם לפי רצון ה', לפי תיקון ויעוד העולם, אז מה זה התיקון והיעוד של העולם? איזה פתרון יהיו לו לכל הבעיות של ניהול העולם שספרנו עד עכשיו? והרי זה לא חלק מהמצווה אור לגויים שעליה דיברנו קודם?

אז מה הפיתרון? איך נעשה שכולם בעולם יהיו מפשרים שהשולטים והעם יהיו שמחים ומצליחים ולא ניפול לכל התקלות שהסברנו עד עכשיו. ובנוסף, בשביל מה ה' ברא את העולם? מה היעוד והתיקון העולם והיהודים? זה לא לתקן את הבעיות שכאלה? עם שליטה מכוונת על פי התורה, ומה זאת הדרך?

הרב אליהו כי טוב זצ"ל בספר המפורסם שלו – **ספר התודעה**, בחלק שמדבר על חודש סיון וחג השבועות, אומר כך: "פרשה אחת נאמרה להם לישראל חמישה ימים קודם שקיבלו התורה, והיא **כללה של כל התורה**" "התורה אינו רק חבילה של מצוות עשה או אמירה או זכירה אלא עיקרה קבלת ייעוד שכל **קיום העולם תלוי בו**". "עשרה דורות הראשונים הפרו את הברית והיה העולם

מתמוטט בימי נוח. אז חמל הקב"ה על מעשה ידיו והשאיר שריד ממנו, ועם נוח חידש הקב"ה הברית הראשונה. שישה עשר דורות אחרי כן הלכו כל באי עולם הלוך והתרחק מדעת השם והיה כל העולם שמם ורק ביחיד סגולה בלבד נשמרה מסורת הברית, ואולם לא היה די בשביל להעמיד את כל העולם בזכותם. הם יחידים היו ואינם ניכרים בעולם, ואילו העולם, כולו מרד ומעל וכחש לברית שבין הבורא לבריאתו". "משכלה אלוקים מלאכתו בששת ימי בראשית תנאי התנה עם עולמו שיהיה קיים רק אם ילך אדם בדרך שרצה הבורא: ואם לאו יחזור העולם לתוהו ובוהו, תנאי זה היה הברית שבין הבורא לעולמו".

והתורה עדיין לא ניתנה אז רואים מפה שהייעוד והתיקון של העולם, זה לא ה-613 מצוות. ובנוסף הבאנו את הגמרא במכות כד' עמוד א' שאומרת שבכלל היום יש לנו רק מצווה אחת של הנביא חבקוק – צדיק באמונתו יחיה. **אז מה הייעוד והכלל של התורה כולה שדיברנו?** וכך ממשיך להסביר **ספר התודעה:** "אדם נברא להיות אדם ולא אלוקה, והם עשוהו אלוקות. אדם נברא להיות אדם ולא עבד, והם השפילו עד כדי מדריגת חמור על עולו ועל אבוסו, והיה כל אדם עד בכור השפחה אשר אחר הריחיים, אלוקה, אדון, והעריץ על הנמוך ממנו". זאת אומרת, כל אדם הוא עבד לכל הגבוה ממנו והוא אלוקה על כל מי שמתחת ממנו ועבד למי שגבוה מימנו. וזה בלתי אפשרי, ככה לא יכול לנהוג העולם בדרך תקינה.

עוד דבר אומר **ספר התודעה:** "אדם עשוי שהרוח אשר בקרבו תנשהו ותגביהו שחקים, ואילו תאוות בשרו תשפילו עד תהום".

ואת זה רואים היום אפילו אצל הכי אורתודוקסים, הם מתפללים שלושה תפילות ביום, לפעמים אפילו בבקר בוותיקין, לומדים לפעמים אפילו שמונה שעות ביום, הרוח שלהם מתרוממת לגבהים, אבל הנפש מושפלת והגוף רץ אחרי תאוות העולם.

ראיתי בספר "**חיים ואור**" מהרב יהודה טולדנו מירושלים תובב"א, שאדם שמקיים מצוות שלא במדרגה שלו, משאיר את הנפש שלו מעורטלת, ומתעסק רק ברוח ונשמה. ואז הנפש והרוח והנשמה מתרחקים לאט לאט זה מזה, הגוף נשאר גס, והרוח והנשמה עולים ממדרגה למדרגה. ולא זה רצון הבורא. רצונו שהנפש שהיא החלק הבהמי הכי נמוך והשייכת לגוף של האדם תעלה עם הרוח והנשמה לאט לאט במעלות התורה, ורק אז הגוף מתעלה, ואם לא, הגוף נשאר שפל וערירי, ורודף אחר תאוות העולם, ונופלת כבודת בעבודת ה', ואין שמחה, בגלל ההיפרדות של השלושה חלקים.

אבל נחזור לעניינינו מה יעוד היהודים ותיקון העולם: פרשה זו ה' נתן חמישה ימים קודם שקיבלו התורה, **ספר התודעה** קורא אותה, **כללה של כל התורה:** פרשת יתרו פרק יט' פסוק ה' "**ועתה אם שמוע תשמעו בקולי ושמרתם את בריתי והייתם לי סגולה מכל העמים כי לי כל הארץ. ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש** אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל" והפסוק ממשיך:

שישראל ענה "כל אשר דיבר ה' נעשה" וזה לא הפסוק שישראל אמרו מתחת הר סיני בקבלת התורה (שמות כד' פסוק ז') כל אשר דיבר ה' נעשה ונשמע, זה פסוק אחר שאמרו חמישה ימים לפני קבלת התורה אז על מה מדברים פה?

אומר בעל **ספר התודעה**: "כתוב בפסוק: **"ואביא אתכם אליי"** לא בשביל שתשביעו עיניכם מראות בגדולתי הבאתיכם אלי **אלא בשביל לתקן עולמי במלכות אמת וחסד**" אמת זה ישרות, חסד זה להתרכז על לתת ולא לקחת. ומה הוא מתכוון "יהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש": לא עם אדונים המתפתים מעמל עבדיו, לא אומה שפלה הנתונה תחת אומה קשה לעבדה ולשרתה כי אם אומה שכל בניה מלכים וסגנים ראויים למשול בכל העולם". "בזכות היותם מרצון עצמם כהנים העושים שירות לכל אומה ולשון".

מה זאת אומרת? **ממלכת כהנים** זאת אומרת מלכים אבל לא על מנת לקבל תמורה ולהיות שמנים מהעבודה של העם כמו שהסברנו בתחילת הספר אלא כהנים העושים שירות ועבודה לכל אומה ולשון. וכמו שהסביר קודם: לתקן עולמי במלכות אמת וחסד. מה זה אמת וחסד? מה זו אמת? אמת זה להתנהג בישרות אחד עם השני ועם כל אחד שיש לך עסק אתו. וחסד אומר המכתב לאליהו: חסד זה להתרכז על לתת ולא על לקבל בדרך הזו גם המושלים וגם העם יהיו מפשרים. וגומר הפסוק: **"וגוי קדוש"** לא כמלאכים ושרפים שאינם גוף ואין להם צרכי הגוף. אלא גוי, אנשים עם כל מחסורי אנוש וצרכיו, ולא אנשים הכבולים במחסורי גופם ואינם עשויים להתנשא עליהם אלא **קדוש** שגם גופם וכל מעשה אנוש הנעשים בהם יהיו בקדושת הנאצלת מקדושתו".

יש אנשים שאומרים בעולם שלנהל מדינה, להילחם במלחמות, לטפל בכלכלה, זה כדאי לאדם אבל כל המצוות של רוחניות שיש בתורה, למי יש צורך בהם? אז פה הפסוק בא להגיד לנו: אי אפשר גשמיות בלי רוחניות זה בטוח ייכשל, **אם אדם לא מסוגל להתנהג כגוי קדוש, הוא גם לא מסוגל להתנהג כממלכת כהנים** במלכות אמת וחסד כמו שדיברנו. כיוון שכל דבר יהיה פיתוי וסיבה לקבל שוחד ולנהל את העולם בדרך שמתאימה לכיס שלו ולא לעם שמתחתיו.

וזה הפשר של עשרת הדיברות: החמישה הראשונות מדברות על רוחניות והחמישה האחרונות מדברות על גשמיות, כגון: לא תרצח ולא תגנוב ולא תנאף. אז אומר העולם שאני מבין שאסור לגנוב ולרצוח ולנאוף, חייבים בחברה כזה דבר, אבל מי אמר שהחמישה הראשונים גם חייבים? אז זה מה שאמרנו ממלכת כהנים וגוי קדוש, אי אפשר האחד בלי השני. זה הייעוד של כלל ישראל **וזה הכללה של כל התורה**, ואם נצליח בזה נשמח את ה', נשמח את עצמינו ונשמח את כל העולם.

וכך צריכים להיות גם היום עם החיים שלנו היום יומיים, אמת'דיק וישר, עם ה' והאנשים, במשא ומתן ובכל עיסוקינו כולל במצוות שלנו עם ה', וחסד להתרכז שהשני ירוויח ממך טוב ולא להתרכז על הרווח שלנו כל הזמן ואז נזכה להיות

ממלכת כהנים ונתנהג במצוות לפי מדרגתנו, ואז נוכל להשפיע על הנפש שלנו ועל הגוף שלנו **כגוי קדוש**, שלאט לאט יהיה לו כוח לעשות אפילו את כל המצוות! ונזכה לקיים את הייעוד שלנו. וכך גם ימלוך מלך המשיח בחסד ואמת, ושנזכה בקרוב במהרה בימינו אמן וכן יהי רצון!